

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta tas-26 ta' Ottubru, 2009

Citazzjoni Numru. 2473/2000/1

Joseph u Carmen konjuġi Calleja

-vs-

**Kenneth Mizzi u b'digriet tat-23 ta' Ġunju, 2004 ġiet
kjamata in kawża s-soċjeta' S.A.K. Limited**

Il-Qorti;

Rat l-att taċ-ċitazzjoni ppreżentata fis-17 ta' Novembru, 2000 li permezz tagħha l-atturi ppremettew:

Illi l-atturi huma proprjetarji tal-fond "White Rabbit", Triq Dun Karm, B'Kara Bypass, B'kara;

Illi l-konvenut huwa proprjetarju tal-fond adjaċenti għal dak tal-atturi;

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi l-konvenut ta l-inkarigu sabiex jitwettqu xogħlijiet strutturali fuq il-proprjeta' tiegħu li tinsab mibnija maġenb il-fond proprjeta' tal-atturi;

Illi bħala konsegwenza ta' dawn ix-xogħlijiet strutturali li twettqu fuq il-fond tal-konvenut, l-atturi sofrew danni strutturali fil-proprjeta' tagħhom;

Illi dawn id-danni ġew stmati li jlaħħqu s-somma ta' elf, seba' mija u tmienja u erbgħin Lira Maltin u erbatax-il ċenteżmu (Lm1,748.14), skond stima hawn annessa u mmarkata bħala "Dok. A", magħmula mill-Perit tal-konvenut stess meta żar il-proprjeta' tal-atturi;

Illi din l-istima ma tinkludix id-danni kaġunati fuq il-pogġaman tat-taraġ u fil-bieb ta' barra tal-atturi;

Illi l-konvenut ġie nterpellat sabiex iħallas id-danni li ġew ikkaġunati fuq il-fond tal-atturi u baqa' inadempjenti;

Jgħid għalhekk il-konvenut għaliex m'għandhiex din il-Qorti għar-raġunijiet premissi:

1. tiddikjara li hu responsabbli għad-danni li ġew ikkaġunati fil-proprjeta' tal-atturi;
2. tillikwida d-danni hekk sofferti mill-atturi fl-ammont ta' elf, seba' mija u tmienja u erbgħin Lira Maltin u erbatax-il ċenteżmu (Lm1,748.14), liema somma ġiet stmata bħala danni kkaġunati fuq il-proprjeta' tal-atturi mill-Perit tal-konvenut stess, jew f'somma oħra verjuri, okkorrendo b'opera ta' periti nominandi;
3. tillikwida d-danni kkaġunati fil-bieb ta' barra u fuq il-pogġaman tat-taraġ li ma ġewx inkluzi fl-istima tal-Perit tal-konvenut u liema danni ma jeċċedux is-somma ta' ħames mitt Lira Maltin (Lm500);
4. tikkundanna lill-konvenut iħallas is-somma ta' elf, seba' mija u tmienja u erbgħin Lira Maltin u erbatax-il ċenteżmu (Lm1,748.14) jew somma oħra verjuri kif mitlub fit-tieni talba;

5. tikkundanna lill-konvenut iħallas dik is-somma hekk likwidata kif mitlub fit-tielet talba.

Bl-ispejjeż, inklużi dawk ta' l-ittra uffiċjali datata 31 ta' Lulju, 2000 u bl-interess legali kontra l-konvenut Kenneth Mizzi li huwa minn issa ngunt in subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni tal-atturi maħlufa u l-lista tax-xhieda.

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet, ippreżentata fit-22 ta' Frar, 2001, li permezz tagħha l-konvenut eċċepixxa:

1. Illi l-konvenut għandu jiġi liberat mill-osservanza tal-ġudizzju *stante* li m'huwiex il-legittimu kontradittur, u dan peress illi m'huwiex il-proprjetarju tal-fond adjaċenti għal dak tal-atturi;

2. Illi bla preġudizzju għall-premess il-konvenut ma nkariga lil ħadd biex jagħmel ix-xogħlijiet kif hu allegat fil-premessi taċ-ċitazzjoni u għalhekk ukoll, u salv dak li ser jingħad iktar tard, m'huwiex u ma jistax ikun responsabbli għad-danni li allegatament saru fil-proprjeta' tal-atturi;

3. Illi bla preġudizzju għall-premess, jirriżulta mill-premessi taċ-ċitazzjoni li x-xogħlijiet imsemmija saru minn terzi u għalhekk kwalunkwe dannu li seta' sar fil-proprjeta' tal-atturi talvolta ġie kaġunat mill-istess terzi u mhux mill-konvenut u li għalhekk ukoll m'huwiex responsabbli;

4. Illi bla preġudizzju għall-premess, *stante* li kif ingħad iktar 'il fuq huwa ammess fiċ-ċitazzjoni stess li x-xogħlijiet ma sarux mill-konvenut, u tenut kont taċ-ċitazzjoni kif intavolata, il-konvenut qatt ma jista' jinstab responsabbli għall-fatt biss illi seta' nkariga lil ħaddieħor biex iwettaq ix-xogħlijiet;

5. Illi bla preġudizzju għall-premess id-danni reklamati mill-atturi huma fi kwalunkwe każ eċċessivi;

6. Salvi eċċezzjonijiet ulterjuri.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenut maħlufa u l-lista tax-xhieda.

Rat id-digriet tat-2 ta' Ġunju 2004 li permezz tiegħu giet imsejha fil-kawża s-soċjeta' S.A.K. Limited;

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet, ipprezentata fit-12 ta' Novembru, 2004, li permezz tagħha s-soċjeta' kjamata in kawża eċċepiet:

1. Illi fl-ewwel lok il-preskrizzjoni ta' l-azzjoni fil-konfront tagħha *stante* li għaddew iktar minn sentejn u dan a tenur tal-Artikolu 2153 tal-Kodiċi Ċivili.

2. Fit-tieni lok u bla preġudizzju, id-danni reklamati mill-atturi huma fi kwalunkwe każ eċċessivi.

3. Salvi eċċezzjonijiet ulterjuri.

Rat is-sentenza tat-23 ta' April 2008 li permezz tagħha giet respinta l-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni tas-soċjeta' imsejha fil-kawża;

Rat il-verbali tas-seduti li saru quddiem Assistent Ġudizzjarju;

Semgħet il-provi;

Rat il-verbal tas-seduta tas-7 ta' Lulju 2009 li permezz tiegħu il-kawża tħalliet għas-sentenza;

Rat in-noti tas-sottomissjonijiet;

Ikkunsidrat;

Illi l-atturi qed jirreklamaw danni għal ħsarat li sofrew fil-proprjeta' tagħhom fil-kors ta' xogħlijiet li saru fi proprjeta' adjacenti da parti tas-soċjeta' konvenuta. Inizjalment, billi l-atturi kienu tkellmu mal-konvenut fir-rigward, il-kawża saret kontra tiegħu. Kien fil-kors tal-kawża li rrealizzaw li

s-sid kienet fil-fatt is-socjeta' S.A.K. Limited li g'iet allura mbagħad msejħa fil-kawża.

Jirriżulta ċar mill-eċċezzjonijiet tal-konvenut u tas-socjeta' msemmija li din imkien ma kkontestat li saru l-ħsarat lamentati mill-atturi, u jidher li l-kontestazzjoni kienet aktar fir-rigward tal-ammont ta' danni li kellhom jithallsu. *Del resto*, jirriżulta ċar għall-Qorti li dawn il-ħsarat saru u ġew kaġunati mix-xogħlijiet in kwistjoni. Jirriżulta anzi li s-somma ta' elf, seba' mija u erbatax il-Lira Maltin u erbatax-il ċenteżmu (Lm1,714.14) mitluba fit-tieni talba ġew konstatati u ċertifikati mill-perit tal-istess konvenuti, u l-istess perit kien ġie nkarigat mix-xogħolijiet in kwistjoni. Kwindi m'hemmx dubju li din it-talba għandha tiġi milqugħa. L-attur pero' jsostni illi huwa kellu ċirka ħames mitt Lira Maltin (Lm500) ħsara oħra li ma kienux ġew inklużi f'din l-istima. Jidher ukoll li l-attur innifsu huwa raġel tas-sengħa u għamel ċertu xogħlijiet huwa stess. Madankollu ma żammx ir-riċevuti tal-ispejjeż li qed jirreklama, għalkemm il-Qorti li semgħet il-provi ma tiddubitax il-kelma tiegħu li fil-fatt saru spejjeż oħra *oltre* l-istima tal-perit.

F'ċerti każi meta l-Qorti jkollha ċertu problemi biex tikkwantifika d-danni bi preċiżjoni u r-regoli normali għal tali kwantifikazzjoni ma jistgħux strettament jiġu osservati, il-Qorti stess dejjem tista' f'ċerti ċirkostanzi takkorda d-danni *arbitrio boni viri* kif jiġi osservat fis-sentenza mogħtija fil-kawża **"Margaret Camilleri et vs Cargo Handling Company Limited"** (1560/95 PS) meta ntqal li *ma jistax ikun dubitat illi hu rikonoxxut lill-ġudikant anke fis-sistema ta' liġi tagħna l-poter diskrezzjonali illi jilliwkida t-telf u l-qliegħ bl-adoperu tal-kriterju sussidjarju tal-valutazzjoni ekwitattiva ... Indiskutibbilment il-ġudikant ma jistax lanqas f'dawn il-każi ma jipprexxindi mill-fatt illi l-parti istanti mhiex esonerata mid-dmir illi li tipprovdi dawk l-elementi probatorji u dak il-fattijiet li tkun taf bihom għall-iskop ta' determinazzjoni ta' telf. Min-naha tiegħu l-ġudikant hu tenut jagħti piż debitu lil dawk l-elementi kollha tal-każ konkret akkwisiti fil-proċess. Il-Qorti f'din is-sentenza, mogħtija fit-13 ta' Ottubru 2004 iċċitat ukoll*

sentenzi riportati fil-Vol XXXV pt iii paġna 615 u Vol XXIX-i-1285.

F'dan il-każ il-Qorti se tillikwida dawn id-danni għas-somma sebgħa mitt (700) ewro li għandhom naturalment jiżdiedu mas-somma ta' tliet elef, disa' mija u tnejn u disgħin Ewro u sebgħa u tmenin ċenteżmu (€3,992.87) – ekwivalenti għal elf, seba' mija u erbatax-il Lira Maltin u erbatax-il ċenteżmu (Lm1,714.14) fuq imsemmija. Billi s-somom intalbu fiċ-ċitazzjoni għandu jithallas imgħax mid-data tan-notifika tas-soċjeta' msejħa fil-kawża.

DEĊIŻJONI

Għal dawn il-motivi l-Qorti filwaqt li tiċhad l-eċċezzjonijiet tal-konvenut u tas-soċjeta' msejħa fil-kawża u għalhekk:

- 1. tilqa' l-ewwel talba u tiddikjara s-soċjeta' S.A.K. Limited responsabbli għad-danni kaġunati lill-atturi;**
- 2. tilqa' t-tieni talba u tillikwida d-danni għas-somma ta' tliet elef, disa' mija u tnejn u disgħin Ewro u sebgħa u tmenin ċenteżmu (€3,992.87);**
- 3. tillikwida d-danni msemija fit-tielet talba għas-somma ta' seba' mitt Ewro (€700);**
- 4. tikkundanna lis-soċjeta' msejħa fil-kawża tħallas is-somma ta' tliet elef, disa' mija u tnejn u disgħin Ewro u sebgħa u tmenin ċenteżmu (€3,992.87) lill-atturi;**
- 5. tikkundanna lis-soċjeta' imsejħa fil-kawża tħallas is-somma ta' seba' mitt Ewro (€700) lill-atturi;**

L-ispejjeż jithallsu mis-soċjeta' msejħa fil-kawża.

Moqrija

Kopja Informali ta' Sentenza

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----